

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

PLAN FINANSOWY

ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

NA ROK 2010

*Zatwierdzony uchwałą Rady Nadzorczej ZUS
Nr 40/IX/III/2009 z dnia 25 września 2009 roku*

Warszawa, wrzesień 2009 r.

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	3
2. Zasoby majątkowe i finansowe ZUS	8
2.1. Rzeczowy majątek trwały	8
<i>Wartość rzeczowego majątku trwałego</i>	8
<i>Umorzenie rzeczowego majątku trwałego</i>	8
2.2. Majątek obrotowy	9
<i>Zapasy</i>	9
<i>Należności ZUS</i>	9
<i>Środki finansowe</i>	10
<i>Zobowiązania bieżące</i>	10
3. Przewidywane wykonanie planu na 2009r.	11
3.1. Przychody Zakładu	11
3.2. Koszty działalności bieżącej ZUS	11
3.3. Wydatki inwestycyjne	11
4. Plan finansowy ZUS na rok 2010.....	12
4.1. Założenia	12
4.2. Przychody	14
<i>Odpis z FUS</i>	15
<i>Odpis z FEP</i>	15
<i>Przychody z zadań zleconych</i>	16
<i>Inne przychody własne Zakładu</i>	16
4.3. Koszty działalności bieżącej Zakładu	18
<i>Wynagrodzenia</i>	18
<i>Usługi obce</i>	19
<i>Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia</i>	21
<i>Amortyzacja</i>	22
<i>Materiały i energia</i>	22
<i>Podatki i opłaty</i>	23
<i>Pozostałe koszty działalności bieżącej</i>	23
<i>Koszty finansowe i pozostałe koszty operacyjne</i>	23
4.4. Wydatki na działalność inwestycyjną w 2010r.	24

1. W p r o w a d z e n i e

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) jest państwową jednostką organizacyjną, posiadającą osobowość prawną, wykonującą zadania z zakresu ubezpieczeń społecznych na podstawie:

- ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2007r. Nr 11, poz.74 z późniejszymi zmianami) oraz aktów wykonawczych do tej ustawy,
- statutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nadanego rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2008r.(Dz.U.Nr 28, poz.164),
- regulaminu organizacyjnego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W swojej działalności ZUS obowiązany jest także stosować przepisy innych ustaw odnoszących się do instytucji sektora finansów publicznych, w tym przepisów dotyczących:

- finansów publicznych,
- rachunkowości,
- zamówień publicznych,
- dostępu do informacji.

Podstawowym celem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest wykonywanie zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych. Jednakże zakres zadań realizowanych przez ZUS, wynikający z odpowiednich aktów prawnych, dalece wykracza poza obszar, który został określony ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych. Przepisy dotyczące zadań i trybu pracy ZUS znajdują się również w licznych ustawach określających organizację i zadania innych instytucji obsługiwanych przez ZUS. Przepisy te są przy tym rozproszone w wielu aktach prawnych, co sprawia, że trudne jest sporządzenie pełnego katalogu zadań ZUS.

Do zakresu działania Zakładu należy:

- realizacja przepisów o ubezpieczeniach społecznych,
- realizacja umów i porozumień międzynarodowych w dziedzinie ubezpieczeń społecznych,
- dysponowanie środkami finansowymi Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Rezerwy Demograficznej oraz budżetu państwa w części 73,
- kontrola wykonywania przez płatników składek i przez ubezpieczonych obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych,
- pobór i odprowadzanie składek do otwartych funduszy emerytalnych, Narodowego Funduszu Zdrowia, Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- realizacja innych zadań zleconych Zakładowi, w tym m.in. rozliczeń związanych z zasiłkami wypłacanymi przez pracodawców.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych realizuje szczegółowe zadania określone w kilkunastu różnych ustawach, w tym w szczególności:

- stwierdza i ustala obowiązek ubezpieczenia,

- wymierza i pobiera składki na ubezpieczenia społeczne,
- z części składki na ubezpieczenia społeczne wylicza składkę na II filar ubezpieczenia emerytalnego oraz przekazuje ją do otwartych funduszy emerytalnych (OFE),
- prowadzi rozliczenia z płatnikami składek z tytułu należnych składek i wypłacanych przez nich świadczeń, podlegających finansowaniu z FUS lub innych źródeł,
- kontroluje płatników składek w zakresie wywiązywania się przez nich z obowiązku opłaty składek oraz poprawności realizacji zadań ustawowo powierzonych płatnikom (np. wypłata różnego rodzaju zasiłków),
- prowadzi przymusowe dochodzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- prowadzi indywidualne konta ubezpieczonych i konta płatników składek oraz Centralny Rejestr Ubezpieczonych, Centralny Rejestr Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych, system ewidencji płatników składek oraz Centralny Rejestr Płatników Składek,
- ustala uprawnienia i wypłaca emerytury i renty, w tym dla inwalidów wojennych i wojskowych oraz kombatantów oraz emerytury pomostowe,
- ustala prawo do świadczeń i wypłaca osobom pobierającym emerytury i renty dodatki pielęgnacyjne oraz dodatki dla sierot zupełnych i za tajne nauczanie,
- ustala prawo do świadczeń i wypłaca:
  - *dodatki kombatanckie,*
  - *świadczenia w wysokości dodatku kombatanckiego,*
  - *dodatki kompensacyjne,*
  - *ryczałty energetyczne,*
  - *świadczenia pieniężne przysługujące osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR,*
  - *świadczenia pieniężne dla byłych żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianych w kopalni węgla, kamieniołomach i zakładach rud uranu oraz batalionach budowlanych,*
  - *ekwiwalenty pieniężne z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla emerytów i rencistów górniczych,*
  - *ekwiwalenty pieniężne za deputat węglowy dla emerytów i rencistów kolejowych,*
- wypłaca jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy bądź choroby zawodowej,
- ustala uprawnienia i wypłaca zasiłki chorobowe, macierzyńskie, opiekuńcze, wyrównawcze, pogrzebowe oraz świadczenia rehabilitacyjne, a także kontroluje poprawność przyznawania i wypłat tych świadczeń przez pracodawców – płatników składek,
- w zakresie świadczeń emerytalno-rentowych realizuje umowy dwustronne, dotyczące zabezpieczenia społecznego oraz porozumienia o wzajemnym transferze świadczeń emerytalno-rentowych zawarte z szeregiem państw,

- przeprowadza badania lekarskie i wydaje orzeczenia dla potrzeb ustalenia uprawnień do świadczeń ubezpieczeniowych,
- prowadzi postępowanie orzecznicze II instancji, umożliwiające osobom starającym się o rentę dodatkową komisijną ocenę ich zdolności do pracy,
- kontroluje prawidłowość orzekania o czasowej niezdolności do pracy oraz nadaje upoważnienia lekarzom do wystawiania zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy,
- prowadzi rehabilitację leczniczą osób zagrożonych całkowitą lub częściową niezdolnością do pracy oraz osób pobierających rentę okresową,
- ustala okoliczności wypadków przy pracy i sporządzania karty wypadkowej przez osoby prowadzące działalność gospodarczą,
- odprowadza do urzędów skarbowych (w imieniu emerytów i rencistów) należny podatek dochodowy od osób fizycznych od wypłacanych świadczeń,
- realizując decyzje Prezesa Rady Ministrów, Zakład przekazuje świadczenia specjalne dla polskich kombatanów zamieszkałych w krajach byłego Związku Radzieckiego,
- wypłaca renty odszkodowawcze dla osób poszkodowanych przez żołnierzy Wojsk Federacji Rosyjskiej,
- refunduje rencistom wojennym i wojskowym część składki na ubezpieczenie komunikacyjne OC i AC,
- uczestniczy w ustawowo określonym zakresie w realizacji ubezpieczeń rolniczych,
- ustala kapitał początkowy dla osób ubezpieczonych, urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r.,
- przekazuje ubezpieczonym urodzonym po 1948 r. informację o zaewidencjonowanych na ich kontach składkach na ubezpieczenie emerytalne,
- realizuje zadania związane z przyznawaniem i wypłatą renty socjalnej,
- realizuje zadania związane z przyznawaniem i wypłatą zasiłków i świadczeń przedemerytalnych,
- realizuje zadania wynikające z Rozporządzeń Wspólnotowych, dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw członkowskich Unii Europejskiej.

Organizację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych poza ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych określa statut Zakładu oraz regulamin organizacyjny. Nadzór nad działalnością Zakładu Ubezpieczeń Społecznych sprawuje Prezes Rady Ministrów. Zakład posiada własne organy zarządzające i nadzorujące. Organami Zakładu są:

- Prezes,
- Zarząd, któremu przewodniczy Prezes ZUS,
- Rada Nadzorcza.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych i jego władze pełnią jednocześnie kilka funkcji:

- organu administracji rządowej,
- dysponenta państwowych funduszy celowych (FUS, FEP i FRD),

- instytucji świadczącej odpłatnie usługi finansowe (uregulowane przepisami ustawowymi, ustalającymi wysokość prowizji – opłat pobieranych przez ZUS za te usługi).

Strukturę organizacyjną ZUS tworzą: Centrala oraz terenowe jednostki organizacyjne, tj. oddziały, a także podległe im inspektoraty i biura terenowe.

Zadania terenowych jednostek organizacyjnych ZUS związane są przede wszystkim z bezpośrednią obsługą klientów w sprawach ubezpieczeń społecznych. Obecnie funkcjonują 43 oddziały, 217 inspektoratów oraz 64 biura terenowe.

W niektórych oddziałach Zakładu, wyznaczonych odrębnymi decyzjami Prezesa, wykonywane są zadania w zakresie:

- realizacji umów i porozumień międzynarodowych w dziedzinie ubezpieczeń społecznych przez wydziały umów międzynarodowych,
- obsługi świadczeń emerytalno-rentowych przez regionalne ośrodki informatyczne (ROI),
- szkolenia, doszkalanie i doskonalenie zawodowego pracowników oraz płatników składek w regionalnych ośrodkach szkolenia (ROS),
- obsługi poligraficznej Zakładu przez wydziały poligrafii.

W ciągu miesiąca ZUS pobiera składki na ubezpieczenia społeczne za ponad 14 mln osób, wypłaca emerytury i renty dla 7,4 mln osób, pobiera składkę na II kapitałowy filar ubezpieczenia emerytalnego od około 10 mln osób i przekazuje ją do otwartych funduszy emerytalnych (OFE). Ponadto ZUS pobiera składkę na ubezpieczenie zdrowotne (za około 23 mln ubezpieczonych) i przekazuje ją do Narodowego Funduszu Zdrowia, składkę na Fundusz Pracy, z którego finansowane są świadczenia na rzecz bezrobotnych, a także składkę na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Realizuje też zadania nie objęte systemem ubezpieczeniowym, np. wypłaca zasiłki i świadczenia przedemerytalne dla około 200 tys. osób oraz renty socjalne dla około 250 tys. osób.

Jak wynika z powyższego, zadania realizowane przez ZUS są liczne i zróżnicowane. Zakład nie definiuje samodzielnie swoich celów i zadań oraz zakresu obsługi klientów, czy ich potencjalnej liczby. Określone są one w odpowiednich aktach prawnych i podlegają nadzorowi przez państwo. Środki na pokrycie kosztów działalności Zakładu ustalone są dwójako jako wysokość odpisu (z FUS i FEP) lub w wysokości przychodów z tytułu zadań zleconych do realizacji Zakładowi (wskaźnikowo). Przychody te częstokroć nie pokrywają kosztów ponoszonych przez Zakład na ich realizację (np. z tytułu poboru i dochodzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne).

Zgodnie z art. 76 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, Zakład Ubezpieczeń Społecznych uzyskuje przychody m.in. z:

- odpisów z funduszy wyodrębnionych w ramach FUS i FEP,
- należności z tytułu poniesionych kosztów poboru i dochodzenia składek lub wpłat na ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy i OFE,
- tytułu wykonywania innych zadań zleconych Zakładowi,
- dotacji z budżetu państwa.

Z przychodów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych pokrywane są w szczególności:

- wydatki bieżące (wynagrodzenia wraz z pochodnymi, zakupy towarów i usług, koszty działalności Rady Nadzorczej ZUS),
- wydatki na inwestycje,
- wydatki na działalność szkoleniową i popularyzatorską w zakresie ubezpieczeń społecznych,
- koszty obsługi świadczeń finansowanych z FUS, a realizowanych przez KRUS,
- koszty wypłaty świadczeń.

Zadania zlecane Zakładowi do realizacji są nie tylko liczne, ale przy tym zmienne w czasie. Ze względu na oczekiwane terminy ich wykonania, realizacja tych zadań musi mieć często charakter nadrzędny (priorytetowy) nad innymi działaniami ustawowymi.

2. Zasoby majątkowe i finansowe ZUS

2.1. Rzeczowy majątek trwały

Wartość rzeczowego majątku trwałego

Wartość księgowa netto rzeczowego majątku trwałego ZUS oscyluje w granicach 1,4-1,6 mld złotych. Największą wartość majątek ten osiągnął w 2001r. wynosząc nieco ponad 1,6 mld zł. Od 2002 roku do 2005 roku wartość księgowa netto majątku trwałego ZUS malała, co oznacza, że ZUS w tych latach nie odtwarzał w wystarczającym stopniu swojego rzeczowego majątku trwałego. Począwszy od 2006 roku następuje wzrost wartości księgowej netto m.in. w związku z koniecznością zakupu sprzętu i oprogramowania narzędziowego dla funkcjonowania systemu KSI.

Rzeczowy majątek trwały Zakładu według wartości księgowej netto w latach 2000-2008

LATA	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Wartość netto (mln zł)	1 518,2	1 608,6	1 486,3	1 435,2	1 399,0	1 393,8	1405,7	1534,3	1599,7
Roczny wzrost	9,0%	6,0%	-7,6%	-3,4%	-2,5%	-0,4%	0,9%	9,2%	4,3%
Roczna inflacja (wg GUS)	10,1%	5,5%	1,9%	0,8%	3,5%	2,1%	1,0%	2,5%	4,2%

Największą część składową rzeczowego majątku trwałego Zakładu stanowią budynki i budowle – blisko 71% majątku ogółem. Następnie urządzenia techniczne i maszyny – około 7% oraz grunty – około 5%. Najmniejszą zaś pozycję stanowią środki transportu – około 0,2% majątku.

Umorzenie rzeczowego majątku trwałego

Średnie umorzenie rzeczowego majątku trwałego na koniec 2008r. wyniosło blisko 51,2%. Nakłady na odtworzenie majątku oznaczają stopniowy proces starzenia się majątku ZUS.

Stopień umorzenia rzeczowego majątku trwałego ZUS

LATA	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Stopień umorzenia	27,9%	32,1%	38,6%	43,8%	48,0%	50,5%	51,8%	51,2%	51,7%

O ile w 2000r. przeciętny poziom umorzenia wynosił niecałe 28%, to jego wzrost do ok. 51,7% w 2008r. oznacza szybki proces starzenia się majątku ZUS (dotyczy głównie sprzętu komputerowego, którego wskaźnik amortyzacji jest wysoki).

Najmniejszym stopniem umorzenia na koniec 2008r. charakteryzują się budynki i budowle – 25,0%. Środki transportu są zamortyzowane w 85,8%, a umorzenie urządzeń technicznych i maszyn wynosi aż 91,0%.

2.2. Majątek obrotowy

Majątek obrotowy Zakładu obejmuje zapasy, należności oraz środki w zasobach gotówkowych i krótkoterminowych papierach wartościowych.

LATA	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Majątek obrotowy (mln zł)	1 568,3	2 086,3	1 820,1	788,0	356,0	564,3	541,3	438,5	484,1

Zapasy

Zapasy bilansowe ZUS stanowią stosunkowo niską wartość (w granicach 15 – 30 mln zł). Stan zapasów na koniec 2008r. w kwocie 28,5 mln zł dotyczył głównie papieru na cele produkcji poligraficznej (ZUS posiada w 8 oddziałach wydziały poligrafii drukujące niezbędne formularze i instrukcje) oraz materiałów i części zamiennych związanych z eksploatacją: urządzeń techniki biurowej (np. części komputerowe, tonery), urządzeń łączności (np. do faxów, telefonów), urządzeń poligraficznych, samochodów oraz pozostałych obiektów i urządzeń.

Należności ZUS

Należności ZUS również nie wykazują wysokich wartości, a ich stan bilansowy począwszy od 2006 roku wykazuje tendencję malejącą w stosunku do lat poprzednich, co prezentują poniższe dane:

LATA	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Należności (mln zł)	112,1	82,8	48,5	48,9	45,3	31,5	26,6	25,8	26,7

Środki finansowe

Środki finansowe Zakładu w latach 2000-2008 przedstawiają się następująco:

LATA	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Zasoby finansowe (mln zł) z tego:	1 512,0	1 987,7	2 005,2	709,9	602,4	947,4	977,9	960,6	996,8
- nie należące do ZUS *)	383,3	466,5	484,2	245,2	247,3	344,8	439,4	473,0	464,8
- należące do ZUS (w gotówce, lokatach i papierach wartościowych)	1 128,7	1 521,2	1 521,0	464,7	355,1	602,6	538,5	487,6	532,0

*) Są to środki faktycznie należące do OFE, FP, FGŚP, NFZ i ZFŚS, a także środki na świadczenia zagraniczne znajdujące się przejściowo na rachunkach ZUS oraz wszelkie kaucje i wadia przetargowe.

Zobowiązania bieżące

Zobowiązania ZUS utrzymują względną stabilność oscylując w granicach 600-830 milionów złotych. Stan zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego poczynając od 2000r. wynosił:

LATA	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Zobowiązania bieżące (mln zł)	602,2	744,8	763,7	517,7	574,0	661,7	742,0	823,5	810,6

Wykazane stany zobowiązań na koniec roku uwzględniają także zobowiązania dotyczące rozliczeń środków pieniężnych nie należących faktycznie do ZUS, tj. środków należących do OFE, FP, FGŚP, NFZ i ZFŚS, a także środki na świadczenia zagraniczne znajdujące się przejściowo na rachunkach ZUS oraz wszelkie kaucje i wadia przetargowe.

3. Przewidywane wykonanie planu za 2009r.

3.1. Przychody Zakładu

W przewidywanym wykonaniu br. oszacowano, że przychody Zakładu (łącznie z odpisem z FUS na działalność ZUS, w kwocie wynikającej z nowelizacji ustawy budżetowej na 2009 rok tj. 3.418.000 tys. zł) wyniosą **3.944.201 tys. zł** i będą niższe od planu po zmianach o 1.021 tys. zł, przy czym:

- przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS (tj. składek na otwarte fundusze emerytalne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na ubezpieczenie zdrowotne) szacuje się na kwotę **305.070 tys. zł**,
- przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty (tj. rent socjalnych, zasiłków i świadczeń przedemerytalnych, świadczeń na rzecz kombatanatów, świadczeń zbiegowych KRUS realizowanych przez ZUS, rent zagranicznych i Funduszu Alimentacyjnego w likwidacji) przewiduje się na łączną kwotę **129.149 tys. zł**,
- przychody finansowe przewiduje się na kwotę **11.583 tys. zł**, tj. niższą o 1.021 tys. zł od planu w tym zakresie,
- pozostałe przychody własne ZUS (głównie uzyskiwane z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych oraz pozostałych przychodów operacyjnych, w tym za terminowe wpłacanie podatku dochodowego od osób fizycznych) przewiduje się w rb. w kwocie **80.399 tys. zł**.

3.2. Koszty działalności bieżącej ZUS

Oszacowano, że w przewidywanym wykonaniu rb. łączne koszty działalności bieżącej Zakładu wyniosą **4.163.669 tys. zł**, a bez amortyzacji (naliczanej wg stawek) – 3.931.669 tys. zł. W związku z realizacją planu oszczędnościowego, dokonano zmniejszenia kwoty wynagrodzeń osobowych wraz z pochodnymi oraz wydatków rzeczowych.

3.3. Wydatki inwestycyjne

W pw. 2009r. wydatki inwestycyjne zostały określone na kwotę **308.892 tys. zł**, tj. o 15.832 tys. zł niższą (m.in. z uwagi na konieczność powtarzania procedur przetargowych wyłaniających wykonawców) niż kwota wydatków w planie po zmianach.

4. Plan finansowy ZUS na rok 2010

4.1. Założenia

Plan finansowy Zakładu na 2010 r. został opracowany z uwzględnieniem następujących założeń:

- *aktualny stan prawny i organizacyjny Zakładu,*
- *planowana liczba świadczeniobiorców obsługiwanych przez jednostki ZUS,*
- *wskaznik naliczania kosztów poboru i dochodzenia składek na otwarte fundusze emerytalne – w wysokości 0,8% przekazanych składek na to ubezpieczenie,*
- *składkę na ubezpieczenie zdrowotne w 2010r. w wysokości 9% podstawy jej wymiaru,*
- *wynagrodzenia nominalne na poziomie z 2009r.*
- *wydatki bieżące poniżej poziomu z 2009r.*
- *wydatki inwestycyjne zgodnie z harmonogramem realizacji,*
- *wysokość odpisu z FUS na działalność Zakładu na poziomie kwoty przyjętej w nowelizacji ustawy budżetowej na 2009 rok tj. 3.418.000 tys. zł.*

Konieczność opracowania planu finansowego ZUS na rok 2010 (i kolejne lata) w oparciu o wyżej wymienione założenia (w tym dodatkowe wytyczne Ministerstwa Finansów), zwłaszcza nałożenie na Zakład obowiązku utrzymania w 2010 roku odpisu z FUS na działalność Zakładu w wysokości przyjętej w nowelizacji ustawy budżetowej na 2009 rok tj. w kwocie 3.418.000 tys. zł powodują, iż planowane przez Zakład zobowiązania na koniec 2010 roku ukształtują się na poziomie 833.806 tys. zł przy jednoczesnym braku środków finansowych. Według oszacowanego przez Zakład pw. na rok 2009 (a tym samym na początek 2010 roku) zobowiązania ukształtują się na poziomie 654.434 tys. zł, a środki finansowe jakimi będzie dysponował Zakład na początek 2010 roku na poziomie 249.064 tys. zł. Oznacza to, że w 2010r. wystąpi realne zagrożenie braku możliwości:

- a) sfinansowania w 2010 roku odsetek do OFE (od października 2008 roku Zakład utracił możliwość zapłaty zobowiązań wobec OFE w postaci obligacji Skarbu Państwa, wobec czego odsetki do OFE zobowiązany jest regulować w ramach posiadanych środków własnych. Według prognozy Zakładu w 2009 roku zapłacone odsetki do OFE wyniosą 213.348 tys. zł, natomiast na 2010 rok prognozuje się odsetki do zapłacenia w kwocie 127.000 tys. zł),
- b) terminowej wypłaty wynagrodzeń pracowników (na wynagrodzenia wraz z pochodnymi w 2009 roku Zakład średnio miesięcznie przeznaczał ok. 172.000 tys. zł),
- c) regulowania należności publiczno-prawnych (część zobowiązań np. z tytułu podatków lokalnych płacone jest za cały rok z góry w pierwszych miesiącach roku),
- d) regulowania zobowiązań wobec kontrahentów (w tym zobowiązań o charakterze obligatoryjnym m.in. opłat za energię elektryczną, za przekazywane przez Poczta Polską świadczenia, za korespondencję, opłat z tytułu najmu powierzchni biurowych

oraz szeregu innych zobowiązań, których konieczność regulowania wynika z zawartych w minionych okresach umów).

Należy zauważyć, iż najwyższą pozycję przychodów Zakładu w 2010 roku w dalszym ciągu będzie stanowił odpis z FUS (ponad 80% przychodów Zakładu), który jest przekazywany na pokrycie kosztów działalności Zakładu co miesiąc, w wysokości 1/12 wysokości odpisu zapisanego w ustawie budżetowej na dany rok (przyjmując na 2010 rok kwotę odpisu 3.418.000 tys. zł, w styczniu 2010 roku Zakład będzie dysponował środkami finansowymi pochodzącymi z odpisu z FUS w kwocie 284.833 tys. zł).

Wobec powyższego, w ocenie Zakładu zapewnienie sprawności działania instytucji oraz możliwości realizowania przez Zakład (zarówno w roku 2010 jak i latach kolejnych) statutowych zadań przy utrzymaniu odpisu z FUS na poziomie kwoty przyjętej w nowelizacji ustawy budżetowej tj. 3.418.000 tys. zł będzie trudne realizacyjnie, ale nie niemożliwe.

Zapewnienie względnego bezpieczeństwa utrzymania ciągłości i sprawności działania instytucji w 2010 roku, według szacunków Zakładu, byłoby możliwe przy ustaleniu wysokości odpisu z FUS na działalność Zakładu na poziomie 3.733.758 tys. zł. Jednocześnie przyjęcie odpisu na poziomie 3.733.758 tys. zł wymagałoby konieczności dokonania odpowiednich zmian w *Planie finansowym Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na 2010 rok*, w którym to planie ujęty został odpis z FUS na działalność Zakładu w kwocie 3.418.000 tys. zł, tj. na poziomie wynikającym z wytycznych Ministerstwa Finansów (na poziomie znowelizowanej ustawy budżetowej na 2009 rok).

W dniu 8 września 2009 roku wstępny projekt ustawy budżetowej na rok 2010 w kształcie zaproponowanym przez Ministerstwo Finansów, zakładającej deficyt budżetu państwa w wysokości 52,2 mld zł (tj. bezpieczny poziom nieprzekraczający progu 55% długu publicznego w relacji do PKB) został przekazany do konsultacji Komisji Trójstronnej do spraw Społeczno-Gospodarczych. Podczas prac nad projektem ustawy budżetowej na 2010 rok ministrowie zostali zobowiązani przez Prezesa Rady Ministrów do dokonywania wewnętrznych korekt w podległych im częściach tak by były one zgodne z zakładanymi przez Ministerstwo Finansów wysokościami.

Wobec powyższego niniejszy plan finansowy został opracowany z uwzględnieniem wytycznych Ministerstwa Finansów (w tym dotyczących ustalenia wysokości odpisu na poziomie 3.418.000 tys. zł).

Mając jednocześnie na uwadze konieczność ograniczenia ryzyka utraty płynności finansowej przez Zakład w 2010 roku, Zarząd Zakładu Ubezpieczeń Społecznych podjął decyzję o wdrożeniu zdecydowanych działań oszczędnościowych, którymi objęto zarówno zadania zaplanowane do realizacji w IV kwartale br., jak również zadania zaplanowane do realizacji w 2010 roku. Stąd też, opracowany plan finansowy na 2010 rok uwzględnia:

- ograniczone do absolutnego minimum zaplanowane na 2010 rok wydatki bieżące oraz inwestycyjne (do planu przyjęto wyłącznie wydatki o charakterze obligatoryjnym i te, które muszą być niezbędnie poniesione dla prawidłowego funkcjonowania Zakładu),
- pozyskane przez Zakład oszczędności w wyniku zrealizowania w br. zadań w kwotach niższych niż przyjęto w planie,

- możliwe do uzyskania dalsze oszczędności na skutek objęcia programem oszczędnościowym zadań zaplanowanych do realizacji przez Zakład w IV kwartale br.,
- zaniechanie realizacji w IV kwartale br. tych zadań, które nie zostały dotychczas zrealizowane, a nie są niezbędne dla bieżącej pracy Zakładu i ich niezrealizowanie nie spowoduje zakłóceń w sprawności pracy instytucji,
- realizację niższego o ponad 141 mln zł (w stosunku do zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą ZUS w lutym br.) funduszu wynagrodzeń osobowych na rok 2009 oraz przyjęcie do planu na 2010 rok funduszu wynagrodzeń osobowych na poziomie przewidywanego wykonania planu w br. (co wraz z pochodnymi pozwoli wygenerować w 2009 i 2010 roku w sumie ponad 332 mln zł oszczędności).

Wyniki powyższych działań znalazły swoje odzwierciedlenie w przewidywanym wykonaniu planu finansowego w 2009 roku (w szczególności w przewidywanych środkach finansowych ZUS na koniec 2009 roku), a także odpowiednich pozycjach planu finansowego na 2010 rok (w pozycjach kosztów działalności bieżącej i wydatkach inwestycyjnych, a także prognozowanych na koniec 2010 roku zobowiązaniach Zakładu).

Ponadto planuje się, iż część deficytu środków finansowych Zakładu w 2010 roku zostanie pokryta środkami stanowiącymi zwrot kosztów poniesionych przez Zakład, w związku z realizowanymi projektami unijnymi. Według szacunków Zakładu, w ten sposób może zostać pozyskane (w roku 2009 i 2010) w sumie dodatkowo ok. 100 mln zł.

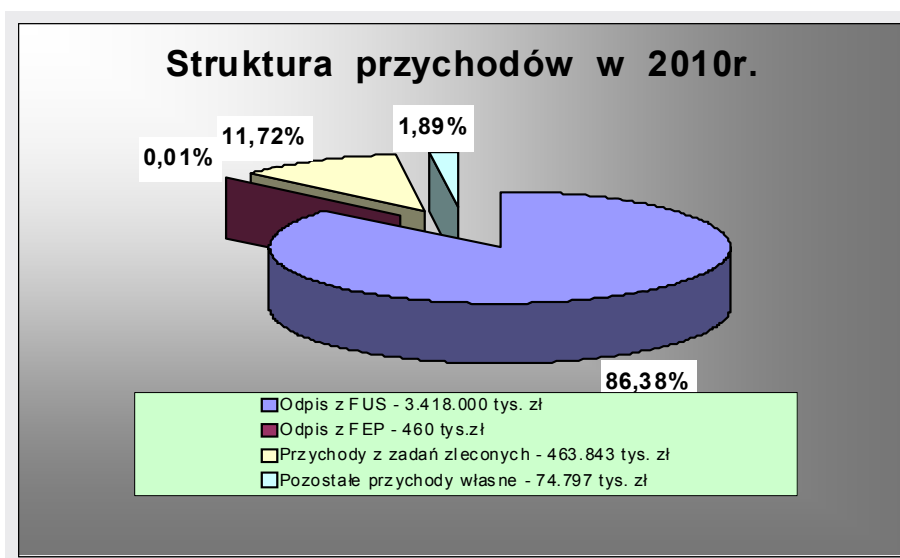
Zarząd będzie podejmował dalsze działania pozwalające na obniżenie kosztów funkcjonowania ZUS, w tym renegocjacja zapisów Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników ZUS, w wyniku których również możliwe byłoby pozyskanie dodatkowych środków finansowych z przeznaczeniem na pokrycie części deficytu środków finansowych w 2010 roku.

4.2. Przychody

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w 2010 roku będzie uzyskiwał swoje przychody z czterech podstawowych źródeł:

- 1) odpisu z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- 2) odpisu z Funduszu Emerytur Pomostowych,
- 3) przychodów z zadań zleconych Zakładowi do realizacji, głównie z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS (tj. na OFE, FP, FGŚP, ubezpieczenie zdrowotne) oraz z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty (tj. rent społecznych, zasiłków i świadczeń przedemerytalnych, świadczeń na rzecz kombatanów, świadczeń zbiegowych realizowanych przez KRUS oraz innych świadczeń),
- 4) innych przychodów własnych, m.in. uzyskiwanych z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych, za terminowe wpłacanie podatku dochodowego od osób fizycznych, ze sprzedaży pozostałych produktów i usług (np. wydawnictw własnych i druków, wynajmu sal i bazy noclegowej w ROS), a także z tytułu oprocentowania środków na rachunkach bankowych.

Łączne przychody Zakładu na 2010r. zostały określone na kwotę **3.957.100 tys. zł**, a ich struktura przedstawia się następująco:

Odpis z FUS

Odpis z FUS jest dominującym źródłem przychodów Zakładu, jego wysokość co roku ustalana jest w ustawie budżetowej. W rzeczywistości brak jest przepisów, na podstawie których ustalana jest wysokość tego odpisu. Odpis z FUS na 2010r. został oszacowany (zgodnie z wytycznymi) na poziomie **3.418 mln zł**.

Wysokość odpisu z FUS w poszczególnych latach przedstawia poniższe zestawienie:

LATA	1999	2000	2001	2002	2003 *)	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Odpis z FUS (mln zł)	2 274,4	2 734,2	2 834,7	2 784,7	1 850,0	2 843,9	3 326,0	3 015,9	3 138,0	3 349,5	3 418,0	3 418,0
% do przychodów z FUS	3,01	3,33	3,06	2,85	1,83	2,73	2,97	2,54	2,52	2,53	2,25	2,17

*) W 2003r. przyznano odpis w wysokości 1,85 mld zł. Przejściowe obniżenie wysokości odpisu na 2003r. związane było z planowanym wówczas przejęciem przez Skarb Państwa zobowiązań ZUS wobec OFE i przeznaczeniem w związku z tym nagromadzonych środków (na uregulowanie odsetek dla OFE) – na finansowanie kosztów działalności Zakładu; Skarb Państwa przejął zobowiązania ZUS z tytułu nieprzekazanych składek do OFE, stosownie do ustawy z dnia 23 lipca 2003r. (Dz.U. z 2003r. Nr 149, poz.1450).

Odpis z FEP

Odpis z Funduszu Emerytur Pomostowych w 2010 roku jest nowym źródłem przychodów Zakładu. Podobnie jak w przypadku odpisu z FUS w rzeczywistości brak jest przepisów, na podstawie których ustalana jest wysokość tego odpisu. Wobec czego na 2010 rok wysokość odpisu z FEP została ustalona w oparciu o szacowany przez Zakład roczny koszt obsługi jednego świadczenia oraz szacowaną liczbę świadczeniobiorców (na 2010 rok – 1.526). Odpis z FEP na 2010r. został oszacowany na poziomie **460 tys. zł**.

Przychody z zadań zleconych

Przychody z tytułu zadań zleconych Zakładowi do realizacji uregulowane są przepisami ustawowymi, ustalającymi wysokość prowizji (opłat) pobieranych przez ZUS za swoje usługi. W większości wysokość tych prowizji waha się od 0,20 % do 1,2 % i często nie pokrywa kosztów związanych z tymi zadaniami (np. przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne).

Przychody za wykonywane zadania zlecone obejmują głównie:

- 1) prowizje z tytułu poboru i dochodzenia składek na:
  - *otwarte fundusze emerytalne (OFE),*
  - *Fundusz Pracy,*
  - *Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,*
  - *ubezpieczenie zdrowotne w NFZ,*
- 2) należności związane z obsługą:
  - *rent socjalnych,*
  - *zasiłków i świadczeń przedemerytalnych,*
  - *świadczeń wypłacanych na rzecz kombatantów,*
  - *wypłat ekwiwalentów i deputatów węglowych dla emerytów i rencistów (górnicych i kolejowych),*
  - *świadczeń zbiegowych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego realizowanych przez ZUS,*
  - *rent zagranicznych,*
  - *Funduszu Alimentacyjnego (w likwidacji),*
- 3) należności związane z:
  - *wydawaniem orzeczeń przez lekarzy orzeczników art. 71,*
  - *udzielaniem informacji komornikom.*

Przychody z tytułu zadań zleconych zostały oszacowane w planie finansowym na 2010r. na łączną kwotę **463.843 tys. zł** (o 6,8% wyższą od p.w. 2009r.), z czego na przychody uzyskiwane z tytułu:

- poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS przypada – **315.781 tys. zł,**
- zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych do wypłaty – **148.062 tys. zł.**

Inne przychody własne Zakładu

Pozostałe przychody własne Zakładu na 2010r. zostały oszacowane na łączną kwotę **74.797 tys. zł** (tj. 81,3% do p.w. 2009r.), z czego:

- **33.685 tys. zł** stanowią przychody uzyskiwane z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych oraz ze sprzedaży własnych produktów i materiałów (np. wydawnictw własnych i druków, wynajmu sal i bazy noclegowej w Regionalnych Ośrodkach Szkoleniowych),

„ Plan finansowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rok 2010 ”

- **35.405 tys. zł** stanowią przychody operacyjne uzyskiwane głównie za terminowe wpłacanie podatku dochodowego od osób fizycznych, otrzymane odszkodowania i kary, wpływy z dzierżawy budynków itp.,
- **5.707 tys. zł** stanowią przychody finansowe uzyskiwane z odsetek od środków pieniężnych przechowywanych w banku.

Szczegółowe zestawienie przychodów Zakładu uzyskiwanych z zadań zleconych oraz innych przychodów własnych przedstawia się następująco:

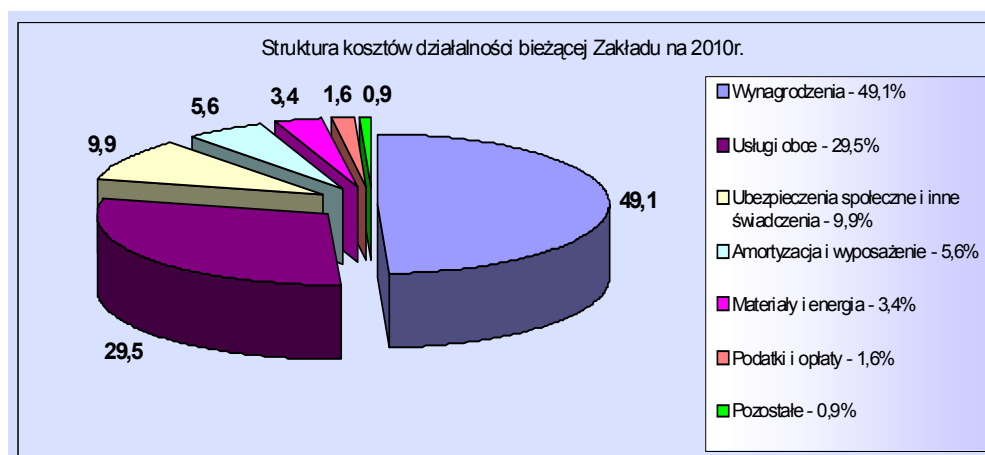
w tys. zł

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie 2009 r.	Projekt planu na 2010r.	% (3:2)
1	2	3	4
PRZYCHODY WŁASNE ZAKŁADU	526.201	538.640	102,4
z tego :			
Przychody z tytułu zadań zleconych ogółem (1+2)	434.219	463.843	106,8
1. Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS	305.070	315.781	103,5
1.1. przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na otwarte fundusze emerytalne	166.874	180.050	107,9
1.2. przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	46.606	44.181	94,8
z tego: - Fundusz Pracy	45.239	42.890	94,8
- Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	1.367	1.291	94,4
1.3. przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne	91.590	91.550	99,9
2. Przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty	129.149	148.062	114,6
2.1. rent socjalnych	43.250	46.886	108,4
2.2. zasiłków i świadczeń przedemerytalnych	29.898	16.576	55,4
2.3. świadczeń finansowanych ze środków budżetu państwa	25.301	26.084	103,1
2.4. świadczeń zbiegowych KRUS realizowanych przez ZUS	14.183	15.077	106,3
2.5. obsługa pozostałych świadczeń	16.517	43.439	263,0
- rent zagranicznych	665	896	134,7
- Funduszu Alimentacyjnego	15.852	16.900	106,6
- pozostałe	0	25.643	
3. Przychody finansowe	11.583	5.707	49,3
4. Pozostałe przychody	80.399	69.090	85,9
z tego: - przychody ze sprzedaży produktów i materiałów,			
z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych i inne	49.162	33.685	68,5
- inne przychody operacyjne	31.237	35.405	113,3
w tym: za terminowe wpłacanie podatku	27.583	30.093	109,1

4.3. Koszty działalności bieżącej Zakładu

Koszty działalności bieżącej Zakładu na 2010r. zostały oszacowane na łączną kwotę **4.196.306 tys. zł**, a bez amortyzacji naliczanej w koszty wg stawek – **3.964.306 tys. zł**.

Planowane koszty działalności bieżącej Zakładu uwzględniają realizację zadań ustawowych.

Wynagrodzenia

Najpoważniejszą pozycję w strukturze kosztów działalności Zakładu stanowią **wynagrodzenia** – 49,1%, tj. **2.061.757 tys. zł**, z czego:

- **2.042.130 tys. zł** przypada na wynagrodzenia osobowe, które w stosunku do ubiegłego roku pozostają na tym samym poziomie, przy zakładanej niezmienionej liczbie etatów kalkulacyjnych (48.516)
- **19.627 tys. zł** stanowią pozostałe wynagrodzenia, z tego:
  - **18.949 tys. zł** stanowią wynagrodzenia wynikające z umów cywilnoprawnych (*umowy o dzieło i umowy zlecenia*), które dotyczą wynagrodzeń wypłacanych lekarzom i psychologom za przeprowadzane badania i wydawane opinie (do celów rentowych), wynagrodzeń dla wykładowców za przeprowadzane szkolenia pracowników Zakładu oraz pozostałych prac, w tym głównie za drobne prace administracyjne zarządzane przez jednostki ZUS we własnym zakresie,
  - **678 tys. zł** stanowią pozostałe wynagrodzenia obejmujące głównie dodatkowe wynagrodzenia dla radców prawnych z tytułu zastępstwa w postępowaniu sądowym, wynagrodzenia za udział w radach naukowych i zespołach orzekających, a także wynagrodzenia wypłacane członkom Rady Nadzorczej za udział w posiedzeniach.

Usługi obce

Drugą co do wielkości pozycję w kosztach działalności bieżącej Zakładu stanowią wydatki na usługi obce, które zostały oszacowane na 2010r. na kwotę **1.239.334 tys. zł** i w strukturze wydatków bieżących ogółem stanowią 29,5%. Główne pozycje w wydatkach na usługi obce stanowią:

- 1) wydatki ponoszone na **usługi pocztowe i bankowe**, które zostały oszacowane na kwotę **453.987 tys. zł** (tj. o 2,8% wyższą od p.w. 2009r.), z czego:
  - **324.427 tys. zł** dotyczy wydatków ponoszonych na opłaty związane z przekazywaniem świadczeń,
  - **129.560 tys. zł** dotyczy wydatków ponoszonych głównie na opłaty za korespondencję, które są wyższe głównie z uwagi na zakładany wzrost ceny znaczka pocztowego (z 1,55 zł na 1,65 zł),
- 2) **usługi związane z przetwarzaniem danych** w kwocie **475.065 tys. zł** (wzrost do p.w. 2009r. o 1,6 %), które wynikają z niezbędnych potrzeb związanych z informatyzacją Zakładu, z czego:
  - **254.080 tys. zł** dotyczy różnych usług informatycznych realizowanych na rzecz zadań wykonywanych przez Centralę Zakładu, z tego :
    - *koszty administrowania systemem informatycznym* – **145.243 tys. zł**,
    - *usługi ZETO związane m.in. z modyfikacją, eksploatacją i konserwacją systemów emerytalno-rentowych* – **21.725 tys. zł**,
    - *usługi świadczone przez pozostałe podmioty dotyczące głównie opieki serwisowej eksploatowanych oprogramowań komputerowych* – **87.112 tys. zł**,
  - **220.985 tys. zł** dotyczy usług ZETO dla oddziałów ZUS, związanych głównie z bieżącą eksploatacją systemów emerytalno-rentowych,
- 3) **usługi remontowe**, które oszacowano na łączną kwotę **68.192 tys. zł**, z czego:
  - **18.000 tys. zł** dotyczy usług remontowych pomieszczeń i budynków w zakresie napraw bieżących i konserwacji oraz remontów okresowych (spadek w stosunku do p.w. br. o 5.200 tys. zł); działalność remontowa obejmuje głównie elementy budynków mające bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo ich użytkowania i prawidłową eksploatację,
  - **50.192 tys. zł** dotyczy usług remontowo-konserwacyjnych urządzeń. Usługi te obejmują głównie naprawy i konserwacje sprzętu komputerowego oraz urządzeń poligraficznych, pojazdów samochodowych i pozostałych urządzeń,

4) koszty **usług telekomunikacyjnych** (wzrost do p.w. br. o 6,2%), oszacowano na łączną kwotę **45.496 tys. zł**, z czego:

- **26.619 tys. zł** stanowią opłaty za dzierżawę łączy teletransmisyjnych, z tego: 19.700 tys. zł dotyczy Centrali Zakładu, a 6.919 tys. zł dotyczy opłat ponoszonych za dzierżawę łączy teletransmisyjnych przez jednostki terenowe ZUS,
- **17.220 tys. zł** stanowią koszty usług telefonii stacjonarnej, z czego: koszty w Centrali ZUS wynoszą 1.133 tys. zł oraz koszty w oddziałach ZUS – 16.087 tys. zł,
- **1.657 tys. zł** stanowią koszty usług telefonii komórkowej, z czego 222 tys. zł dotyczy kosztów Centrali ZUS, a 1.435 tys. zł jednostek terenowych,

5) **pozostałe usługi** w kwocie **196.594 tys. zł** (wzrost do p.w. br. o 3,4%), które dotyczą głównie:

- **kosztów najmu** oraz utrzymania budynków i pomieszczeń, które obejmują najem i dzierżawę pomieszczeń, usługi związane z zapewnieniem właściwego utrzymania czystości w budynkach i pomieszczeniach oraz dozór i ochronę mienia - określone zostały na łączną kwotę **100.204 tys. zł**, co oznacza wzrost do p.w. 2009r. o 6,5%, tj. o kwotę 6.100 tys. zł. Na ogólną kwotę wydatków dotyczących kosztów najmu i utrzymania budynków składają się:
  - *najem budynków i pomieszczeń* - **16.472 tys. zł**,
  - *usługi związane z zapewnieniem właściwego utrzymania obiektów (usługi czystościowe, kominiarskie, wywóz śmieci itd.)* - **37.411 tys. zł**,
  - *dozór i ochrona mienia* - **44.805 tys. zł**,
  - *pozostałe związane z wykonywaniem działalności statutowej, jak: dzierżawa gruntu, najem – dzierżawa sprzętu i urządzeń (np. kopiarek, drukarek), sal i ośrodków szkoleniowych* - **1.516 tys. zł**,
- **usług zdrowotnych** dla osób ubiegających się o świadczenia rentowe, które zaplanowano na kwotę **4.828 tys. zł** (tj. wzrost do p.w.br. o 17,6%). Są to koszty badań dodatkowych i obserwacji szpitalnych osób ubiegających się o krajowe i zagraniczne świadczenia rentowe,
- **innych usług obcych**, które oszacowano na łączną kwotę **87.842 tys. zł** (spadek do p.w. br. o 4,5 %), z czego:
  - **55.820 tys. zł** stanowią koszty obsługi świadczeń zbiegowych realizowanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
  - **23.917 tys. zł** stanowią koszty usług w Centrali ZUS, które obejmują:
    - a) **usługi aktuarialne i audytorskie** w kwocie **316 tys. zł**, z czego na przeprowadzenie: audytu sprawozdań finansowych Zakładu – 305 tys. zł, au-

dytu nadzorującego certyfikat ISO KSI – 6 tys. zł audyt nadzoru DOK – 5 tys.zł,

- b) **usługi consultingowe, badania i ekspertyzy w kwocie 1.055 tys. zł** w tym konsultacje, badania i ekspertyzy związane ze stworzeniem zbioru procedur – 30 tys. zł, konsultacje związane z doradztwem podczas weryfikacji dokumentacji – 170 tys. zł, badanie obciążenia jakości pracy przy realizacji zadań związanych z realizacją ustawy o swobodzie działalności gospodarczej – 340 tys. zł,
  - c) **usługi szkoleniowe w kwocie 9.000 tys. zł** (szkolenia w zakresie KSI i inne),
  - d) **pozostałe usługi w kwocie 13.546 tys. zł**, tj. na usługi poligraficzne, pralnicze, transportowe, związane z emisją przez TV programów edukacyjno-szkoleniowych itp.
- **8.105 tys. zł** dotyczy kosztów usług ponoszonych przez oddziały ZUS, głównie w zakresie usług transportowych, poligraficznych, pralniczych, introligatorskich, dotyczących ogłoszeń, dezynfekcji i deratyzacji, kontroli stanu technicznego obiektów i urządzeń, przeglądów samochodowych, tłumaczeń, archiwizowania itp.

Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia

Na wydatki te składają się:

- 1) pochodne od wynagrodzeń w łącznej kwocie **354.790 tys. zł**, naliczone proporcjonalnie do wynagrodzeń, tj. **składki na ubezpieczenia społeczne** w kwocie – **305.514 tys. zł** i **składki na Fundusz Pracy** w kwocie - **49.276 tys. zł**,
- 2) **odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych**, które zostały naliczone stosownie do obowiązujących przepisów, na łączną kwotę **54.900 tys. zł**,
- 3) **inne** na łączną kwotę **7.391 tys. zł**, z czego:
  - **świadczenia rzeczowe wynikające z przepisów bhp** lub ekwiwalenty za te świadczenia, oszacowane na łączną kwotę **3.073 tys. zł**,
  - **koszty szkoleń pracowników Zakładu** oszacowane na kwotę **2.230 tys. zł** – na wysokość tych kosztów w głównej mierze wpływa wdrażania systemów informatycznych objętych Kompleksowym Systemem Informatycznym ZUS,
  - **inne świadczenia na rzecz pracowników** zaplanowane na kwotę **2.088 tys. zł**, obejmujące głównie koszty okresowych profilaktycznych badań pracowniczych.

A m o r t y z a c j a

Koszty **amortyzacji** zostały oszacowane na łączną kwotę **233.063 tys. zł**, z czego:

- **232.000 tys. zł** stanowią **odpisy amortyzacyjne** od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, naliczane wg stawek,
- **1.063 tys. zł** stanowią **wydatki na zakupy** uzupełniające w zakresie wyposażenia w niskocenne środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, które podlegają umorzeniu w pełnej wysokości w m-cu wydania ich do użytkowania. Koszty zakupu dodatkowego wyposażenia wiążą się z doposażaniem jednostek w sprzęt oraz wyposażaniem stanowisk pracy.

M a t e r i a ł y i e n e r g i a

Koszty zakupu materiałów i energii zostały oszacowane na łączną kwotę **142.226 tys. zł** (co oznacza wzrost do p.w. br. o 8,6%), z czego:

- 1) **zużycie materiałów** na 2010r. zostało zaplanowane na kwotę **74.953 tys. zł**, tj. o 9 % wyższą od p.w. 2009r.

Z ogólnej kwoty środków zaplanowanej na zakupy materiałów :

- **32.986 tys. zł** dotyczy planowanych zakupów materiałowych przez Centralę ZUS, w tym:
    - **20.160 tys. zł** dotyczy zakupu maszyn i urządzeń techniki biurowej dla jednostek ZUS realizowanych w ramach tzw. centralnego zaopatrzenia (maszyny do liczenia, tonery, atramenty i cartridge do drukarek, płyty CD-R i CD-RW, dyskietki, kasety, pojemniki, taśmy itp.),
    - **8.326 tys. zł** dotyczy zakupu papieru poligraficznego na potrzeby wydziałów poligrafii, funkcjonujących przy 8 oddziałach ZUS oraz Centrali Zakładu,
  - **41.967 tys. zł** dotyczy zakupów materiałowych realizowanych przez oddziały ZUS, które obejmują zakup papieru do ksero i drukarek komputerowych, zakup kopert do korespondencji z ubezpieczonymi, płatnikami składek oraz świadczeniobiorcami, zakup materiałów i części zamiennych związanych z eksploatacją urządzeń: eto, poligraficznych, łączności i samochodów, a także zakupu materiałów gospodarczych oraz związanych z realizacją przepisów bhp i p.poż.,
- 2) **zużycie energii** oszacowano na łączną kwotę **67.273 tys. zł**, co oznacza wzrost do p.w. roku bieżącego o 5.083 tys. zł (o 8,2% głównie z tytułu zakładanego na 2010r. 10% wzrostu cen energii elektrycznej). Wydatki te obejmują energię elektryczną, ciepłą, gaz i wodę.

Podatki i opłaty

Kolejną pozycję w strukturze wydatków bieżących stanowią **podatki i opłaty**, które oszacowano na 2010r. na łączną kwotę **67.497 tys. zł** (tj. 101,0% w stosunku do p.w. 2009r.), w tym na:

1) podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	-	6.594 tys. zł,
2) opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów	-	1.440 tys. zł,
3) opłaty urzędowe	-	33.463 tys. zł,
4) wpłaty na PFRON	-	26.000 tys. zł.

Pozostałe koszty działalności bieżącej

Pozostałe koszty działalności bieżącej Zakładu zostały oszacowane na łączną kwotę **31.961 tys. zł**. (spadek do p.w. 2009r. o 0,5 %).

Koszty te obejmują:

- **stawiennictwo** osób wzywanych w postępowaniu przed organami rentowymi oraz wzywanych na badania lekarskie w kwocie **14.335 tys. zł**,
- **podróże służbowe krajowe i zagraniczne** w kwocie **11.712 tys. zł** dotyczące głównie przejazdów związanych z kontrolą zakładów pracy oraz szkoleniem pracowników (wdrożenie KSI),
- **różne opłaty i składki oraz pozostałe**, w łącznej kwocie **5.914 tys. zł**, które dotyczą głównie kosztów ubezpieczeń majątkowych, pojazdów samochodowych i osobowych oraz wypłacanych odpraw pośmiertnych po zmarłych pracownikach.

Koszty finansowe i pozostałe koszty operacyjne

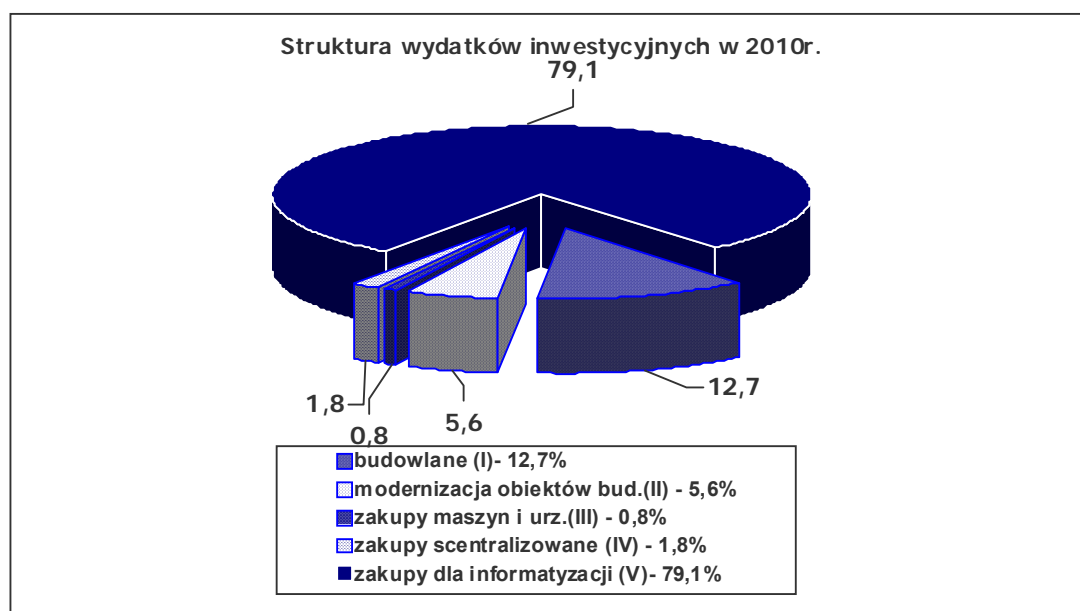
Na **koszty finansowe i pozostałe koszty operacyjne** zabezpieczono środki w łącznej kwocie **3.387 tys. zł**, tj. na poziomie wyższym od p.w. br. o 16 tys. zł.

4.4. Wydatki na działalność inwestycyjną w 2010r.

Wydatki Zakładu na finansowanie działalności inwestycyjnej w roku 2010 zostały określone na łączną kwotę **421.705 tys. zł.**

Podział środków na poszczególne grupy zadań prezentuje poniższa tabela:

Grupa zadań	w tys. zł					
	Plan na 2009r. po zmianach	Przewidywane wykonanie 2009r.	% wyk. planu	Plan na 2010r.	% Plan2010 P.w.2009	Udział w nakładach na 2010r. (%)
1	2	3	4	5	6	7
I. Zadania budowlane zmierzające do przyrostu powierzchni netto	63.567	62.023	97,6	53.609	86,4	12,7
II. Zadania budowlane nie zmierzające do przyrostu powierzchni netto	19.859	19.544	98,4	23.670	121,1	5,6
III. Zakupy niescentralizowane maszyn, urządzeń, środków transportowych i innych rzeczy oraz wartości niematerialnych i prawnych	8.623	8.123	94,2	3.383	41,6	0,8
IV. Zakupy scentralizowane maszyn, urządzeń, środków transportowych i innych rzeczy oraz wartości niematerialnych i prawnych (bez KSI)	11.114	11.114	100,0	7.376	66,4	1,8
V. Zakupy scentralizowane maszyn, urządzeń i innych rzeczy oraz wartości niematerialnych dla KSI	221.561	208.088	93,9	333.667	160,3	79,1
OGÓLEM	324.724	308.892	95,1	421.705	136,5	100,0

W **grupie I** - zadania budowlane zmierzające do zwiększenia powierzchni netto - planuje się kwotę w wysokości **53 609,5 tys. zł.** Na wysokość środków na realizację zadań z grupy I wpływa głównie wysokość nakładów na 2 zadania - *Budowa siedziby I/ZUS w Szczecinie* i *Budowa siedziby O/ZUS w Wałbrzychu* - których zakończenie planuje się

w 2011 roku. Łączna kwota nakładów na w/w zadania stanowi ok. 77 % wszystkich środków przewidzianych na realizację zadań w tej grupie.

W **grupie II** - *zadania budowlane nie zmierzające do zwiększenia powierzchni netto* - na realizację zadań w tej grupie planuje się kwotę w wysokości **23 669,8 tys. zł.** Zadania w tej grupie dotyczą modernizacji obiektów, które mają na celu:

- usprawnienie obsługi klientów - nowoczesne sale obsługi klientów,
- likwidację barier architektonicznych dla potrzeb obsługi osób niepełnosprawnych,
- dostosowanie obiektów do wymogów ochrony środowiska i przepisów techniczno – sanitarnych ,
- dostosowanie obiektów do aktualnie obowiązujących przepisów p. poż,
- zapewnienie łączności informatycznej i telekomunikacyjnej,
- obniżenie kosztów eksploatacji budynków (termomodernizacje).

W **grupie III** - *zakupy niescentralizowane maszyn, urządzeń, środków transportowych i innych rzeczy oraz wartości niematerialnych i prawnych* – na realizację zakupów planuje się **kwotę 3 383,3 tys. zł.** Grupa ta obejmuje zakupy klimatyzatorów do pomieszczeń serwerowni i UPS-ów oraz zakupy UPS-ów, ponadto środki na produkcję i emisję programów TV. Klimatyzacja pomieszczeń serwerów i UPS jest spowodowana wymogami technologicznymi narzuconymi przez producentów urządzeń w celu zapewnienia optymalnych warunków pracy i zabezpieczenia przed awariami mogącymi skutkować blokadą lub unieruchomieniem sieci i systemów informatycznych.

W **grupie IV** - *Zakupy scentralizowane maszyn, urządzeń, środków transportowych i innych rzeczy oraz wartości niematerialnych i prawnych* – planowana kwota **7 375,0 tys. zł.** Zakupy w tej grupie związane są z utrzymaniem odpowiednich warunków pracy (sprzęt poligraficzny, urządzenia techniki biurowej) oraz zakupem środków transportu.

W **grupie V** - *Zakupy scentralizowane maszyn, urządzeń i innych rzeczy oraz wartości niematerialnych i prawnych dla KSI* – planowana kwota **333 667,1 tys. zł.** Wydatki w tej grupie stanowią 79,1 % wszystkich środków w planie. W tej grupie zadań zabezpieczono przede wszystkim środki na realizację umowy z GRI i na zadania związane z rozszerzeniem funkcjonalności systemu informatycznego, rozbudową infrastruktury techniczno – systemowej (ITS) oraz na opłaty licencyjne zaliczane do wartości niematerialnych i prawnych.

*

*

*

W planie finansowym Zakładu uwzględniono także:

1) oszacowane na podstawie p.w.2009r.:

- stan środków finansowych na początek 2010r. w kwocie 249.064 tys. zł,
- stan na początek 2010r. zapasów oraz należności ZUS w łącznej kwocie 55.556 tys. zł, których wpływ nastąpi w 2010r.,

- stan zobowiązań ZUS na początek 2010r. w kwocie 654.434 tys. zł, których zapłata nastąpi w 2010r.,
- 2) oszacowane z uwzględnieniem wymienionych w pkt 1) wielkości oraz planowanych na 2010r. przychodów i wydatków Zakładu:
  - stan na koniec 2010r. zapasów oraz należności ZUS w łącznej kwocie 55.081 tys. zł, których wpływ nastąpi w 2011r.,
  - stan zobowiązań ZUS na koniec 2010r. w kwocie 833.806 tys. zł, których zapłata będzie musiała nastąpić w styczniu z przychodów 2011r.

Plan finansowy Zakładu na 2010 r. sporządzony w podstawowych jego elementach przychodów i kosztów oraz wydatków inwestycyjnych, przedstawia załączona tabela.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan po zmianach 09/2009	P.w. 2009r.	Plan na 2010r.	Wskaźniki %		
					4:3	5:3	5:4
1	2	3	4	5	6	7	8
IX.	ŚRODKI FINANSOWE ZUS NA KONIEC ROKU [VII-VIII]	166 557	249 064	0			